

Kronieken Effata november 2010

Allerheiligen, in de gevangenis. Wat minder zangers dan anders, wat minder gevangenen dan anders, het is dan ook vakantie voor de enen, weekdag voor de anderen. In zijn homilie staat Ives stil bij al die vrienden, familie, kennissen die gestorven zijn. Verloren? Dood is duister, waar zijn ze, hóe zijn ze, waarom zijn ze weggegaan? Niets meer kunnen veranderen, niets meer tegen hen zeggen, geen vergeving meer kunnen vragen?

Maar in ons hart is nog plaats voor hen, daar leven ze nog. Daar, als in een donkere kamer, kunnen we licht op hen laten schijnen, het licht van Christus, die ons zegt: ik ben er altijd.

Daarom die kaars voor de icoon, daarom dat kleine lichtje voor de bijbel. Om aan te tonen dat grenzen zijn verlegd. Hier in de gevangenis kunnen we dat goed begrijpen, er is die muur, waar we niet kunnen door zien. Toch moeten dat niet de laatste grenzen zijn, want er is ons gezegd dat mensen die problemen hebben, zalig kunnen zijn.

Naar het einde van de viering komt Abdoullah nog wat zeggen over zijn Allerheiligen, over zijn familie waar hij afscheid van nam, over de zaken die hij misdeed. Dankjewel, voor die echtheid: *“O Lord hear his prayer, come and listen to him ...”*

Stuurgroep op 4/11: Data voor de gebedscoaching, verdere afspraken voor de reis naar Israël en de inleefreis naar Noki (Congo). De netheid in de door Lea en Chris opnieuw opgepoetste Taborruimte. Nog wat nakaarten over de goedkeuring door het kapittel van het project in de Voskenslaan. Het standpunt van het IPB volgen.

Voor Gerrit is deze viering op 6/11 een mogelijkheid om de batterijen op te laden, om alle zintuigen te ontwikkelen: zingen, eten, drinken: we zijn weer welkom!

Het intredelied spreekt over: *“Doen wat ondenkbaar is: dood en verrijzenis!”*

Dus denken we wat verder door over dood en verrijzenis. En dat hoewel we verleden week onze portie gehad hebben, met zorgen voor het kerkhof, met berichten dat het kerkhofbezoek terugloopt of is het de verkoop die vermindert, dat jongeren niet naar het kerkhof meer komen, met gesprekken over ‘welke bloemen zijn niet meer in de mode’, met verklaringen van begrafenisondernemers of crematoriadirecteurs. Om in feite vast te stellen dat mensen sterven ...

Maar er moet toch iets zijn? We geraken wel niet verder en ook met de specialisten van de religies komen we er niet. Wat moeten we er over zeggen? Ook bij de katholieke kerk vinden we geen echt antwoord, wel allerhande voorstellingen. Wie er de voorbije dagen niet was: die linkse intellectueel, die van zichzelf zegt dat hij niet gelooft in rijstap met gouden lepeltjes.

Dood en verrijzenis in het belachelijke trekken dus.

We lezen het evangelie: ook in Jezus' tijd trokken ze ‘wat komt er na de dood’ al in het belachelijke (Lucas 20, 27-38).

Grapje: Als je die tekst leest zou je kunnen denken dat het evangelie al een antwoord biedt op de vraag waarom men in de katholieke kerk niet vraagt of er leven is na de dood: er is daar blijkbaar geen seks meer en dat is blijkbaar het enige waar de katholieke kerk specialist in is!

Hoe zit het in andere godsdiensten: kijken we even in het Hindoeïsme. Daar is er reïncarnatie, terugkeer, als kikker, edele heer, cactus. Maar daar komt toch ook eens een einde aan? Wie ben ik dan bij Petrus: cactus?

In de gevangenis lezen we een stukje uit de eerste brief van Johannes (1Joh 3, 1-3). Zeer belangrijk voor Guido, maar ook voor velen van ons: *“Hoe groot is de liefde die de vader ons betoond heeft! Wij worden kinderen van God genoemd, en we zijn het ook. Wij weten dat wanneer hij zal verschijnen, wij aan hem gelijk zullen zijn; want wij zullen hem zien zoals hij is.”*

Johannes zegt: *“Ik ben geen oude jood, geen nieuwe christen, geen wijze ziener, geen vervolgte door de Romeinen, maar wat ik zeker weet: ik ben kind van God!”* En: als God iemand graag ziet, is dat voor altijd!

Leven na de dood? Hoe moeten we ons dat voorstellen? Maar het is er, omdat ik kind van God ben en God nóóit verloren laat gaan wat hij graag ziet. Ik doe dat toch ook niet ...

In de gevangenis viel ook de tekst van de geloofsbelijdenis van Nicea (325) - Constantinopel (381) op. Geen gemakkelijke tekst omdat we niet meer in die jaren leven en dus anders denken en spreken. Wij moeten over die tekst opnieuw nadenken. Wat wel opvalt is dat die tekst vol staat met dogmatische zekerheden: ‘Credo, Ik geloof ...’, maar dat er niet staat: ‘Ik ben zeker van de opstanding van de doden’, maar wél: ‘Exspecto, ik verwácht de opstanding van de doden’!

Jezus zegt: op die mannenfantasieën over een vrouw met zeven mannen ga ik niet in, maar wel belangrijk is dat we kinderen van God zijn en God van ons houdt, als een God van levenden! Daarom is het dat als we samenkomen en brood breken en de beker delen, dat Hij in ons midden is ...

Die zekerheid vind ik terug in het gedicht van Nel Benschop: 'Je bent niet dood. Maar ach, ik zal je missen ... en ik geloof: God heeft zich niét vergist ... à Dieu.'

Wij hebben gebeden voor het spoedige herstel van Chris én voor alle mensen die rouwen in deze novembermaand.

Voor Tabor op 10/11 heeft Nicole gekozen voor het thema 'Kijken naar het gelaat' en hiervoor inspiratie gezocht in het boek van Frans DM 'Stiller spreken' (pag. 42-43) én bij Zacheüs (Lucas 19, 1-10, 'want zo zijn wij gezegend en elkaar tot een zegen!')

Koorrepetitie op 12/11: liederen van verwachting, hoop, vertrouwen. Spijtig genoeg zijn we met een kleine groep, maar zingen, dat gaat!

Viering van de Effatagemeenschap op 13/11. Caroline verwijst in haar verwelcoming naar de activiteit die deze namiddag in Vurste, in Borgwal, moest doorgaan, maar die door het archislechte weer afgelast werd. Dus ging die activiteit hier door (kijk maar eens naar de foto's op onze website!), om 'blindelings' elkaar beter te leren kennen en ook iets uit te beelden wat hier steeds opnieuw gebeurt en voor die kinderen belangrijk is: al die kaarsen aansteken!

We zijn op het einde van het liturgische jaar, net zoals in het begin, de tijd van de zware apocalyptische teksten over overstromingen, oorlogen, aardbevingen, ziekten, een indruk van het einde der tijden. Maar we laten ons niet doen, we laten ons niet in verwarring brengen.

Hoe is het jaar voor ons verlopen? We hebben nu tijd om er over na te denken.

We lezen weer uit Lucas, het 21ste hoofdstuk, verzen 1 tot 19, de kring is rond. Lucas is degene die Jezus niet op één plaats vastpint, maar een Jezus beschrijft die steeds onderweg is, zoekend, niet opgesloten in een veilige zekerheid.

Waar hebben ze het dan uitgehaald, zoveel angst over de mensen uit te strooien? Hoe konden ze zeggen hoe belangrijk de tempel van Jeruzalem was, waar mannen, priesters met allerhande hoedjes op, de dienst van God verzekerden?

Maar in het jaar 70 steekt een Romeinse soldaat die tempel in brand, is dat het einde van de wereld? De Joden lopen verward door elkaar, de tempel is weg! Is God niet in staat zijn eigen huis te verzekeren, dáár waar hij een voet op aarde heeft?

De tempel is weg!

In die jaren vechten de christenen niet met de Joden tegen de Romeinen, zij hebben die tempel niet nodig, dus worden ze vervolgd door Romeinen én Joden.

En Lucas schrijft zijn verhaal, wetend dat de tempel er niet meer is, wetend ál wat er gebeurd is ...

Hij schrijft ook over het offer van de arme weduwe en over de ondergang van de tempel, maar: *"Door standvastig te zijn zult gij uw leven winnen!"*

Jezus komt in Jeruzalem, hij ziet de mensen en hij ziet de tempel. Maar hij zegt dat we ons geen zorgen moeten maken als we vaststellen dat alles achteruitgaat, als mensen om je lachen omdat je je voorbereidt op je plechtige communie, omdat je gelooft. Trek het je niet aan, zegt hij, want God is dichtbij, niet in een pracht van een gebouw, want daar blijft geen steen van over, maar in de mens die deelt van het weinige dat hij heeft. Niet in een machtige organisatie, niet in een gebouw, wel in mensen van goede wil.

Dit Lucasjaar is bij ons getekend door de vraag hoe het verder moet met de rooms-katholieke kerk, want die komt toch helemaal niet positief in beeld.

Maar het evangelie zegt: daar gaat het niet om!

Een machtig, aan macht gebonden instituut, verliest zijn kracht, omdat er gaten in komen, deze tijd kan zich niet meer vereenzelvigen met een instituut in macht. En er zal geen steen van overblijven!

Maar daar gaat het niet om!

Men moet de mensen niet op de knieën krijgen om te tonen wie het voor het zeggen heeft, men moet kijken naar de arme weduwe. En dan met een heilig voornemen, de moed niet verliezen en verder gaan. Denk aan wat Martin Luther King zei, toen men hem vroeg, wat hij zou doen wetende dat morgen de wereld zou vergaan. Hij zei dat hij een appelboom zou planten. Hij wás appelbomen aan het planten!

Laten we ons dus niet tegenhouden door rampen, door verschrikkelijke verhalen, maar voortdoen waar God is, bij mensen die voor elkaar zorgen, die met elkaar bezig zijn. En wat minder luid zeggen dat het christendom dát is wat de mensen en de wereld nodig hebben, maar wel heilige mensen om verder te gaan.

Ons teken hierbij is gebroken en gedeeld brood en geschonken wijn.

Dan hebben wij gebeden voor al die mensen met waterschade en om solidariteit en meer zorg voor moeder aarde. Gebeden dat niemand zo eenzaam moet zijn dat het twee jaar duurt vóór men hem dood terugvindt, voor leerlingen die hun vader hebben verloren, voor de verjaardag van een zus, dat ze een beetje rust mag vinden. Gebeden voor mensen die een kindje hebben verloren en voor de christenen in Irak. En, nu de communiteit daar even stopt, zijn we dankbaar voor al wat in de Voskenslaan is gebeurd en er nog te gebeuren staat.

Een mededeling: wie wafeltjes wil bakken voor Huize Triest (volwassenen ook!) is welkom op 23/12!

'Strijd om talent' heeft Frans C gekozen als thema voor de Tabor op 17/11. Blijkbaar is het nu een tijd van jacht op talent: de verantwoordelijken zoeken verjonging, zoeken de juiste competenties, de juiste talenten en krachten. Ook God voert een strijd om talent. Wij moeten met de talenten, die we van Hem hebben gekregen, iets goed doen: zijn droom van liefde waar helpen maken.

Het evangelie van vanavond kennen we als het 'Matteüeffect', maar dit is de versie van het evangelie volgens Lucas, 19de hoofdstuk, verzen 11-28. Ook hier zegt Jezus ons: doe iets anders, je hebt verkeerde verwachtingen. Hoe zit dat bij mij?

Het verhaal gaat over een koning, die zich ergens anders moet laten kronen, die hiervoor ver moet reizen, risico's nemen, avonturen beleven. Ook Jezus was van goede komaf, hij maakte ook een grote reis, tot in het dodenrijk, maar hij komt terug, en als koning is hij anders dan wat men van hem verwacht.

Ook als God van ons weg is, als hij schijnbaar 'op reis' is, verwacht hij van ons dat wij onze talenten gebruiken en vermeerderen en als hij terug komt wil hij verantwoording. Maar God meet af met andere maatstaven: vooral is het belangrijk wat we positief doen in dienst van zijn onbaatzuchtige liefde.

En die laatste zin: "*Steek hen neer die tegen mij zijn!*" ? Hoe moeten we die begrijpen in deze context: het is een oproep van Jezus om ons af te keren van al wat ons van onze weg afbrengt.

Effataviering op 20/11: Elien moest in het kader van haar stageopdracht les geven, maar door een (gelukkig loos) gasalarm moest dat uitgesteld worden. Dus moet ze al haar voorbereiding hernemen, dus is ze zenuwachtig, maar hier komt ze tot rust en kalmte, tot bezinning. Als dat geen lieve verwelcoming is!

Pater Andreas gaat voor, hij heeft zijn nieuwe gitaar meegebracht, echt fier is hij er mee.

Voor Andreas is het de eerste keer dat hij preekt over Christus Koning in een land waar een koning is. Maar Andreas kijkt naar het feest met gans andere ogen vanuit een gans andere evangelietekst, uit Lucas, 23ste hoofdstuk, verzen 35-43: "*Ben jij de koning der Joden, red dan jezelf!*" En toen hij de geschiedenis van dit Christus-Koningsfeest nakeek, stond hij verbaasd dat het zo recent was (uit 1925 door Pius IX), dat het dateerde uit een tijd dat koningen en adel vreemde titels werden, dat de macht bij het volk kwam te liggen, dat Friedrich Nietzsche gesproken had, dat de bron van de macht niet meer in religie lag.

Uit een tijd dat de nationaal-socialisten vonden dat de Joden geen rechten hadden, dat de communistische staat mensenrechten verving door burgerrechten en proclameerde dat de staat alle macht had. Zo wordt Christus Koning een feest tegen de nationaal-socialisten, met de boodschap dat Christus onze ware heerser is.

Maar het evangelie beklemtoont de liefde als de macht van Jezus. Hij zegt toch tegen Pilatus dat hij geen machthebber is, géén koning, dat zijn koninkrijk niet van deze wereld is, dat zijn wet die van het hart, die van de liefde is. Jezus spreekt niet over politieke macht, hij verlost zijn volk door zijn lijden, door liefde zonder grenzen, dát is zijn boodschap!

De tijd van het nationaal-socialisme en van het communisme is voorbij, maar Christus wil nog altijd koning van ons hart zijn!

Wij hebben gebeden voor een leerling die het moeilijk heeft en voor de medebroeders van pater Andreas uit het klooster in de Voskenslaan.

Op 21/11 is er in de kerk aan de Voskenslaan een viering ter gelegenheid van de sluiting van de gemeenschap der redemptoristen.

In de inleiding door bisschop Mgr. Luc Van Looy legt deze de nadruk op het nieuwe dat hier op stapel staat: *“God wil hier iets nieuw beginnen ... we vragen Gods zegen over het nieuwe project. In Gent zijn er overal werken: straten liggen open, winkels worden vernieuwd, ... zo is het ook in de Voskenslaan, op deze site, hier start iets nieuws.”*

In zijn homilie spreekt pater Hermann ten Winkel, provinciaal overste van de Clemensprovincie, over het goede dat hier verricht werd, maar ook over het nieuwe dat komt: *“Dank omdat de bisschop meedenkt in de nieuwe plannen. In de eerste lezing hoorden we hoe Christus het hoofd is en wij als christenen de ledematen.*

Wij zijn een deel van het geheel en hebben als opdracht de verkondiging die hier ooit gestart werd door de redemptoristen verder te zetten samen met de Effatagemeenschap.

We danken God en vragen om dit gezegende oord een nieuwe toekomst te geven.”

Bij het altaar stond er een kaars die tijdens de viering niet goed brandde. Bij het einde van de viering laat bisschop Luc Van Looy de kaars opnieuw goed branden, waarbij hij verwijst naar het communielied: ‘Dat het licht in ons mag blijven branden’. *“Het is Gods wil dat het licht hier mag blijven branden. We staan in de startblokken voor een nieuwe race. Moge iets nieuws, iets eigentijds geboren worden. Er zal nu even een rustpauze zijn, maar de kerk zal hier blijven staan: een getuigenis van het geloof. Veel mensen hebben hier 80 jaar lang het geloof gevonden. Dit verdwijnt niet! Vrienden van dit huis: leken, ze zijn de energie voor de toekomst. Daarom: dankwoorden volstaan niet, een dānkgebed is hier op zijn plaats.”*

Heel toepasselijk eindigde de bisschop de viering met een mooi dankgebed.

Na de viering in een bomvolle kerk, die voor enkelen eindigde met een traan van afscheid, was iedereen van harte welkom op een receptie, waar ook gelegenheid was tot ontmoeting.

Ik was niet in de viering (familiebijeenkomst, weet je) maar Bernadette heeft de meeste teksten geleverd!

Koorrepetitie 26/11. Ik denk dat er iets met de piano is ofwel is er een niet nader bepaalde stem die fout is. Blijkbaar blijven enkele toetsen van de elektronische piano ‘plakken’. Vernieuwing? Voor de rest liederen van hoop en belofte, voor de Advent en al een beetje voor Kerstmis.

27/11: een drukke Effatadag.

’s Morgens ga ik als afgevaardigde van Effata naar het Breed Beraad van de Basisbeweging bij Jebron, bij Paul De Witte, in Aalst. Er is een cameraploeg van ‘Terzake’ en hun aanwezigheid heeft duidelijk invloed op het gesprek. Wie mondig is komt aan het woord! Voor mij is het een beetje vreemd ten opzichte van wat we bij Effata beogen: bemoedigen, helpen, steunen. Hier is het meer: meer werven, ‘afrekenen’ met het verleden, met de ‘officiële’ kerk. Moet dat voor ons zo verder? Wij zijn toch kerk, maar dan zoals Jezus het wilde?

’s Namiddags: gebedscoaching, een vreemd woord uit de managerwereld, maar de kern is een oefening tot persoonlijk gebed. Walter VW leidt in en met een kleine groep gaan we de grillige kronkelweg, steeds dieper, ruimer en dichter bij Gods kern in ons. We oefenen op de drie wegen die ons worden aangereikt: de spiegel, het venster en het glasraam (of de meditatie). Niets moet en leerrijk is de uitwisseling van ervaring met de oefeningen.

’s Avonds: Viering. De 1ste zondag van de Advent en Frans C heeft in Eeklo de uitlopers gezien van een sneeuwtaart over West-Vlaanderen. Dat doet hem al denken aan Kerstmis dat zo een stukje dichterbij komt. Is zoals op Internet een geleerde professor zegt Advent een tijd waarin we allemaal in verwachting zijn? Voor ons, mannen, is dat in elk geval geen goed nieuws!

Wel kijken wij uit naar Kerstmis. Wat betekent dat? Denk bijvoorbeeld over het begrip ‘eten’. Er zijn op de teevee zoveel kookprogramma’s dat we nog moeilijk kunnen kiezen, we verwachten niets nieuws meer ... Guido weet dat, wij ook en heel veel mensen voelen dat zo aan, wij zijn ‘wakker’ maar slapen, wij hebben geen droom meer, denken alleen aan overleven. Sommigen liggen dag en nacht wakker, want het gaat slecht in de wereld, in de kerk, in de politiek. We liggen wakker omdat we geen uitweg meer vinden.

En daar is de bijbel, met visioenen, met hoop, met dromen. Daarom steken we vandaag de eerste adventskaars aan, die geschikt is in hét boek waarin hoop en dromen centraal staan.

Wij zingen: *“Dat een nieuwe wereld komen zal ...”* Durven wij nog van een nieuwe wereld dromen? Het evangelie roept ons op om wakker te zijn en om visioenen te zien moet je wakker zijn! (Matteüs 24, 37-40).

Wees waakzaam!

Je kunt die tekst lezen op verschillende manieren:

Of: pas op, van de ene op de andere dag kun je sterven, kan alles veranderen, wees voorzichtig!

Of: ik kijk uit naar die komt om mij hoop en toekomst te geven. En: ondanks alles wat ik heb gedaan of niet gedaan, laat ons opnieuw beginnen!

Ik blijf dus dromen van een nieuwe wereld waar iedereen plaats heeft.

De kerststal staat er al, nog leeg, er is nog veel werk aan. Alleen de grote dromenvanger is er al: om te leren het visioen van de bijbel in ons binnen te laten, om wakker genoeg te zijn om te zien dat Gods droom in elk geval wáár wordt.

Wij hebben gebeden voor een jonge man die het niet meer ziet zitten, voor een verre gestorven vriend, voor een aan kanker hervallen collega, voor de politiciers dat ze het algemene belang dienen en voor wakkere mensen die uitzien naar Gods visioen: *“Die ons voor het licht gemaakt hebt ...”*

Het thema voor deze Advent is genoemd: Zalig zij die durven dromen! We krijgen een huiswerkboekje mee, met wat droomspreuken en wat witte bladzijden om onze dromen te vertellen. Om de dag af te sluiten: Renaat De Paepe komt verdere inlichtingen geven, met prachtige dia's, over de voor volgend jaar voorziene reis naar Israël. Wij twijfelen nog steeds: kunnen we het wel aan, zal het niet te warm zijn ... of te zwaar?

November is ook al voorbij met de eerste koude en de eerste sneeuw: teken dat Kerstmis in aantocht is.

Ik heb alvast de laatste roos tijdig afgesneden: een droom voor een nieuwe lente.

Wouter, maandag 29 november 2010